

Tady je Matěj Skalický a tohle je Vinohradská 12.
Vláda představila dlouho očekávaní takzvaný konzolidační balíček.
Ozdravný balíček je proti inflaci a proti důhov.
Pro SPD jsou to absolutně nepřijatelné návrhy.
Tak já jsem to pořádně vzpřebala.
Minister práce a sociálních věcí Mariana Uříčka skáde učes,
ale taky představil základní podohodové reformy.
Tato deforma se řítí plnou parou proti zaměstnancům a proti důchodcům.
Za 5 minut 12, mimořádní čas, mimořádné změny.
Vláda představila ekonomické zemětřesení, co chystá, co přesně jsme se dozvěděli
a co za informace nám naopak chybí.
Přinášíme velkou analýzu s ekonomickým a politickým analytikem Davidem Klymešem.
Dnes je pátek 12. května.
Dobrý den, vítajte ve Vinohradské 12.
Dobrý den.
Vládní balíček velkých ekonomických reform.
Už je tři tmá desítky miliard korun.
Dostane Česko znovu do formy, tak jak si představuje přeměr Petrříála SODS?
Ale zpoň trochu.
Je to strašně důležité, že konečně s tou konsolidací veřejných financí začínáme.
Jasně, že pravičák si představuje trošku jinou konsolidaci, než levičák.
Ale konečně začínáme.
Opravdu od těch sněmovních voleb 2021.
Tady je vlastně byl to neustále festival výmluv.
A teď konečně máme nějaký jasný závazek.
Jestli jsem dobře posluchal pana přeměra příští rok, to bude minus 94 miliard.
Ten rok potom minus 148 miliard.
Dvě třetiny se budou škrst z těch úspor na staráně výdajů.
Jedna třetina zvýšení daní, když to tak jednodušíme prostě přími porostou.
Je to správný mechanismus, jak k tomu přistoupit k té velké reformě, k té konsolidaci.
Je určitě správné, že to nějaký poměr mezi tím navýšováním příjmů a nějakým způsobem snižování
těch výdajů.
Znovu připomínám tu, podle mě, skrst na skrst prohanou sněmovní kampaň 2021,
kdy jistá část politického spektra tvrdila, že vůbec žádné zvyšování daní
po zrušení superrubém s dělá snížení daní z příjmu fyzických osob
nemusí být, že se to všechno proškrtá, to byla lež jako věž.
Ty změny jsou skutečně obrovské.
No ano.
Museli být asi předpokládan.
Museli, ale museli být právě zasezeny do něčeho, co je realné.
Pokud někdo kandidoval s heslem nebudeme zvyšovat daně
nebo odmítáme vyšší zdaní nemovitostí.
No tak teď jsou tady vyšší daně a bude vyšší daně z nemovitostí,
protože to prostě jinak nejde.

Skutečně vyškrtá celý ten strukturální schodek 220 miliard plus minus je nemožné, to by jsme opravdu ten stát pořbyli.

Ty změny byly představené na tiskové konferenci za 5 minut 12.

A byla skončila si po půl třetí, nebo možná, ještě pozděj trvalo to strašně dlouho.

Ano, nechalo to spomenout na blahé časy, nebo spíš neblahé časy covidových konferencí Andrej Babišek, kdy ani po dvou hodinách poslechu vůbec netušíme, co je přijato, akorát víme, že to bude strašně zásadní.

Konec koncu i v rámci toho odkazu na ty covidové konference tam mnohokrát ministři říkali, že některé ty věci nejsou dodělány, že tam mělo být prezentováno hotový výsledek, tak například, kdy půjdou těžké profese do nějakého přechodného důchodu.

Tady příští měsících ještě společně z ministracem zdravotnictví a na expertní úrovni budeme přesně specifikovat. Tak to se přiještě bude muset dořešit.

Tak aby u těchto lidí bylo vyšší pojistné ze strany zaměstnavatelé, ale zároveň tyto lidé po to mohli do důchod odcházet dříve, aniž by jim ten důchod byl krácem.

Já chápu, že to strašně těžké, ale zlediska nějaké komunikace, tohle to měl být jeden z highlightů z vrcholu této vlády, kdy pohodně dlouhém odkládání měli nějakým způsobem informovat veřejnost jasně kráce rychle z odkazy na webu.

Přičte si to, tohle je náš návrh, jakým způsobem dát Česko do formy. Jenom to heslo Česko do formy nestačí.

Budme ale fer, ta tříhodinová seance byla včetně dotazu novinářů na samotná, ta tiskovka byla asi kratší, a něco jsme se přeci jenom dozvěděli a reagovala na to už i opozice nebo odbory. Pro SPD jsou to absolutně nepřijatelné návrhy.

Já už jsem podal přihlášku v poslánské sněmovně na úterní schůzi, kde navrhnu mimo žádný bot, a navrhnu to jako první bot schůze poslánské sněmovny, aby se tohle to veřejně projednalo. Ještě jsem to pořádně střebal.

Tu velice zdoluhavou nic neříkající konferenci, kde bylo velice složité se zorientovat vůbec v tom, co vláda chce. Je to deforma se vším všude.

Komunikační, věcna a obávené se i boroucnosti po všech stránkách. Budme to probrad tětniak podrobněj.

Ty hlavní úspody mají přinést škrtání dotaci. Podumyslou obchod 20 miliard, zemědělství 10,2 miliardy, doprava 6 miliard, místní rozvoj 2,7 miliardy, školství miliardy, ostatní dotace 13,4 miliardy.

To má být přes 50 miliard dohromady asi. Je to způsob, jak skutečně užetřit,

škrtnout takhle velkou část dotaci.

No, to je právě to, co mě trošku vadí na té tiskovce.

Já bych čekal nějaký podrobný materiál,
podrobnou analýzu na webu Ministerstva Financí,
našel jsem tam jenom několik obecných bodů.

Přičem, ale už jeden něco naznačuje,
že například v rámci spolufinancování evropských fundů
se sníží ten podíl národní dotace
a zvýší se ten podíl spolúčastě toho koncového příjemce.

Když to přeložím do češtiny, o něco si požádáte s evropskou dotací,
něco k tomu dává stát jako takzvaný kofinanciér,
no ale dámým, aby si zaplatíte víc.

Zase, jakým způsobem se to dotkne iž probíhajících projektů,
jakým způsobem se to dotkne v jednotlivých oblastech,
vlastně tak to vůbec netušíme.

Víme jenom nějaké obecné sumy,
ale u přijímě řečenou...

Pravda, pani, chtěl tam zveřejňoval nějaké sumy na rezorty.

U přijímě řečenou obecné sumy,
jsme slyšeli třeba i o dopadech MinFoltec a mnohem dalším,
takže já bych raději viděl tu konkrétní věc,
aby někdo kompetentní to dokázal přepočítat
a říct, jak realně se to propíše do toho skutečného života
podnikatelů, domácností, kohokoliv.

Tak to máme těch cca a 50 miliard.

Tak dalších 20 miliard ty by měli přenést
škraty provozních a mzdových výdajů.

Kou se dotknou nejvíc.

No zase, omlou vám se ale odpovědě nevím.

Tědění, co jsem tam našel,
že opět procent se sníží provozní výdaje v každém rezortu.
To je opravdu tupý škrt par excellence,
protože není rezort jako rezort, nevíme, co to vlastně je.
Ty agendi nikam nezmizí.

Neslížel jsem tam nic o tom,
že by na jednou radikálně něco se překlopilo
třeba do digitalizace a už fyzicky to nebylo poskytováno,
takže se to dá celé škrtnout.

Nic takového, prostě pět procent,
což je odůvodněné v nějaké krizové situaci.

Ale není to dlouhodobé řešení strukturálního deficitu,
protože ta agenda nikam nezmizí.

Stejně tak snížit platy státní zaměstnanců o dvě procenta.

Opět, pokud ta inflace pořád nedoklesla nějaká jedno ciferná čísla,

tak mě to přijde velmi odvážné.
Zkusím tedy další, trochu konkrétnější návrh,
totiž na zrušení jedné sasby DPH mají být pouze dvě.
Ve výsetku zůstane standardní je na 20%,
a pak má být nižší 12%.
Celý systém se tak ještě více z přehlední zjednoduší.
Po těch změnách bude nižší výběr DPH.
Nevyšší výběr DPH.
To je OK, spohledu ekonomického novináře.
Podle mě to správné, tam skutečně obdivují odvahu,
z jakou tam seděl Mariján Jurečka,
protože právě on a lidovci ve vládě
s Bohuslavem Sobotkou a Andrem Babišem
zavádili to druhou sníženou sasbu 2015.
Oni říkali, že bez té druhé snížené sasby na léky,
tady ta republika nemůže žít.
Teď se se trochu změnili politické větry,
tak se se říkají, že bez těch dvou sazev to prostě nejde
a ty tři byli úplně nesmysl.
Já si myslím, že je to správné to sjednocení
do těch dvou sazev.
Má to přines z jednodušený systém, daněvý?
Mě trošinku překvapilo, že celkové inkaso
TDP a bude nižší, než bylo do posud.
Možná je to dáno i tím, že se spekulvalo,
že ta sjednocená snížená sasba bude na 14%.
To je velký výpadek.
No a pak samozřejmě musíme řešit, co tam je a co tam není.
Tak například potraviny by do nějaké míry mohli
klesnout zlevnit.
Je to všem otázka, jestli ty 3% body, ty výrobci
prostě propíší do těch cenovek, co vidíme
v supermarketech a pan ministr zeměnilství nekula
je bedlivé sleduje pod loupou.
Zvláště jeden obchodní řečíc.
Ano, nevíme, komu bude dělat reklamu příští týden,
co to sleduju, protože jsem fanoušek slev.
A z druhé strany například lajky
se posunou o něco výše.
Takže musíme si počkat, jakým způsobem různé
ty obory na to zareagují, přičemž něco je
vysoké konkurence schopné, něco je zase
vysoké regulované, jako například ty lajky.
Tak moc bych nečekal žádné velké změny

a samozřejmě je tam pak jedna věc, o které
jsem zjrať, jakým způsobem bude vypadat
a to je vodné stočné teplo.
To bylo dosud nízko
a teď by mělo mít 12% daň.
V té chvíli, kde ještě nemáme za sebou
kompletně energetickou krizi, zase to něco může udělat.
Ale já bych znovu čekal, že pan ministr
bude financí nebo průmyslu
uvede nějakou modelovou konkrétní situaci
na nějakou typickou domácnost, co nám to se bude
nebo přineset, nic takového nebylo.
Kníhy budou nulá, časové jsou mít 12,
21 budou mít točené pivo,
uklidové práci v domácnostech,
opraví obuví kožených výrobků o kol,
kaderičnické holické služby a sauny a noviny.
To, co bylo v 15, tak objemově
z daleka největší položky do 12% sazby,
to se uvezne zásloval objetově,
to jsou ty stavejmi práci pro bydlení
veškeré potraviny a těch farmaciudické výrobky.
Jenom tyto tři položky dělají
bezdaně skoro 800 miliard.
Bidlení, nebo stavební,
bydlení, co tam přesně zaznil?
Trápíte mě, protože
sám jsem nad tím přemýšlel, jaké rozumě,
tomu, co tam říkal pan magistr,
nějaké stavební potřeby na bydlení.
Tak to je věc, kterou já zase potřebu
konkretizovat a nějakým jsou sem ukotvit
v českém zákonodárství,
abych viděl, jaká daňce to otíká
nebo naopak netíká,
tak zase asi si musíme počkat
a znovu omlouvám si,
že to říkám připomíná
ty nejlepší doby covidových tiskovej,
kdy se pak tady pídíme
potom, co tím vlastně
pan ministr myslel.
Zdraží pivo a zlevní knížky.
No ale nezdraží ti chvínó.

A ta věc, která nakonec rozhodla
a byla pro nás určující,
je to, že v okolních zemích,
ze kterými se musíme v této věci
srovnávat, ta daň není.
Zafungovala nějaká vynarská lobby?
No nepochybně, ano,
vždycky takové velké věci
jsou pod obrovským tlakem
vstů a nemyslím to nějak špatně.
Je to nějaký projev
vlastně demokratické společnosti,
jenom nesmí se ty politici nechal přetlačit.
A skutečně některé ty výmky
ešte speciálně, pokud
celý tronkonsolidační balíček je pod heslem
rušíme nemilostrdně všechny výmky,
tak na jednou
knížky nulá, některý hazard
bude draží,
naopak některý hazard
se posuní zase někam jinám
u těch neřestí,
když se vyberé na lyhovinách,
ale nevyberé se více právě na tom těchém vinu,
což byla jedna z těch věcí,
o které jsme dlouze teď několik
nůmluvili a skutečně z mého pohledu
ať mějšní morava odpustí
tak nulová spotřební daně
není odůvodnětelná v té chvíli,
kdy opravdu všem se
tím konsolidačním balíčkem
nějaký způsobem zdražuje
život v České republice.
Konekce na mé straně
že zlevní knížky
možná není úplně správné
nebude tam žádné DPH
nula procent DPH
ale je otázka samozřejmě
jesli ty kníhy ve výsledku zlevní nebo ne
a možná jedno vysvětlení
k tomu těchému vinu

těché výno je vlastně výno
není šumivé, když to úplně zjednoduším
tak je to prostě výno.
Vy jste už na kouslu
zrušení těch daněvých vímek
se jich bude kolik 22 asi
přineset o 8 miliard
která je ta nejzásadnější, která zmizí.
Určitě z toho, co si všimne
každá domácnost, každá rodina
tak je to snížení
slevy na manželku nepracující
ale samozřejmě může být je na manžela
což je něco, co opravdu nedává
v této chvíli úplně důvod
já v tomto by byl klidně i pro zrušení
myslím si, že ta sociální politika
maminek s malými dětmi
nebo něko, kdo ošetřuje
bude mocného
tak by měla být jiným způsobem
než touto daněvou slevou
tak to je učitě něco, kde kdo pocítí
pak tam bylo zrušení školkovného
to bylo něco, co vlastně
hodně nabilo v té chvíli
kdybyl nedostatek školních zařízení
stáče snažil tomu nějakým zpusem
ulevit je otázka, jestli to se změnilo
ale skutečně je pravda, že to nabilo
do poměrně velkých rozměrů
a slevá nadaní na studenta ještě
a to je velká otázka, já už si
toho doby myslím, že zrovna mladí by
mohli se trošinku více
ozvat v této republice
protože některé ty změny
nejdou rozhodně v jejich prospěch
teď se dostáváme i keškrtnutí
této slevy, ona není velká
ale upřímě řečeno
té pomoci studentům
tady mnoho není
k tomu konkrétnému zvyšování daním

zvyší se dan s nemovitosti, dan s příjmům
firmem na to se sahat přece nechtěl
to pravdu tohle už je poměrně velké
a městli jsem dobře poslouchal
pan ministr Stanura, který byl
do této chvíle radikálním odpůrcem
zvyšování daně
s nemovitosti protože to príví
výrazně poškodí veškeré nájemníky
a ničemu to nepomůže
a je to nezpravedlivé
tak oznámil tuším, že
chystá dodatečný výběr
až 9 miliard, to už je dost
a co se týče toho zdanení firmem
tak tam mě přijde dost neuvěřitelné
že to pravdoděpodobně není vůbec
s podnikovou sférou v České republice
dvá procentní body
už není málo, to je nějakých
20-25 miliard
no a zase je potřeba mít
nějaké modelové situace
vedle v Polsku je 19%
v Maďarsku je 9
no já bych byl nerad, aby některé
ty provozy se přesouvali do Polska
protože prostě v České republice to
není tak výhodné
není to přes jenom tak, že oni
skutečně současná vláda
ale šli s tím do vole, že nechtějí
zvyšovat daně a pak to slibovali
tedy po těch volbách, že nebudou zvyšovat daně
že prostě byly v situaci, kdy
to skutečně tak chtěli, aby se ty daně
nezvyšovali a teď jsou v situaci, kdy máme
bezprecečetní dvazy Ruskou na Ukraine
museli tady být výdaj, o kterých nikdo
předtím nevěděl a prostě teď
jsme v momentě, kdy
se topíme v dluzích, musíme to nějakým způsobem řešit
tak se prostě musí
na ty daně

s tím použel nemůžu souhlasit, kdyby
ta předvolební kampaň
2021 byla před zrušením
superhrubém zdy a snížením daně
z příjmu fyzických osob, tak se o tom dá
diskutovat, ale ona byla potom
už tehdy bylo jasné, že tady
bude každoroční výpade
kolem 100 miliard a nepočítám
ještě další zrušené daně, jako daně
z tam bytí nemovitostí a další věci
a nikdo neřekl, jakým způsobem
těch 100 miliardce vyskrtá
z toho státu, to je ten
slavný strukturální schodek, dělá to
více než polovinu, toho strukturálního schodku
který si táhneme každý rok a
na to nemá žádný vliv
ze šílení Vladimíra Putina a jeho
invaze na Ukrajinu, to si táhneme
každý rok a skutečně
nemůžu to označit, je nějaký
jako lež, ale abych byl pozitivní
tak chci vlastně říct, že jsem moc rád,
že to si trvalo dlouho, trvalo to skoro
dva roky, ale konečně tu lež prolamujeme
a začínáme si na leva třístého vějina
a zkusíme nějakým způsobem
ty rozevřené nužky každoročně
brutálně rozevřených nužek přímo
a výdajů se se cvaknout k sobě
a za to ta vláda si zaslouží
na druhou stranu podporu.
Někteří členové národní ekonomické rady vlády,
kteří byly na té tiskové konferenci,
tak dávali kredit vládě
za to, jak posunula
duchodou reformu, že
tady konečně se začalo
z duchody něco díť,
tak mě i David Klymeš.
Ano, určitě, jak ten balíček
konsolidační těch veřejných financí
považu mnohem za nedotažený,

tak jakkolik
duchodou a reforma také není hotová,
tak prostě, ať tam někomu něco vadí
nebo nevadí, tak je to vlastně
nejvýraznější oznámená
reforma od těch
nešťastných a špatně provedených
nečasových reformem před více než
deseti lety.
A jsou tam některé věci, na kterých se určitě
mneme všichni, nebo mnozí,
protože konec konců se v těch
všechny duchodových komisích traktují
už několikrát, a to je,
že by tady měl být nějaký posun
věku do duchodu, vláda se nějakým
způsobem na konec leklat toho,
aby tam oznámila to číslo 67-68,
takže
pan ministr práce Jurečka se z toho
tak trochu vyzul, abych to řeklo
slušně tím, že vždycky
pro tu Kohortu 50.
se bude nově oznamovat,
který byl úsobem později odejdou do duchodu
a že to bude nejvíce,
než o dva měsíce vždycky to pro dlužování.
Tedy bude to nastaveno opravdu
tak, aby se reagovalo
v budoucnu objektivně na společenské
změny
z měnu v oblasti dožití.
No, ale úprvě řečeno to
není nic jiného, než co
tady schválilo nečasová vláda,
to automatické pro dlužování věku
pro odchod do duchodu.
A to, co je podstatné,
to je ta průměrná doba
pobírání duchodu v budoucnu
byla 21,5 roku
což je doba, která je teď
v této době, kdy
tyto změny připravujeme a budeme

realizovat.

Pak jsou tam další pozitivní věci, že bude nějaký garantovaný důchod.

On má být 20%, teď jsi se nepletu.

Ten základ je někde kolem 12%, to je opravdu pár korun. Bude 20, je na diskuzi, asi někdo bude chtít, aby to bylo více.

Někdo zpravit se s tím bude spokojený, ale dobře, že se to zvyšuje.

A z těch dalších věcí, které jsou v té důchodové reformě, tak mě přijde hodně podstatné, že se doufám být se bude oceňovat péče.

Nejen péče o děti, to si nečastě představíme, ale i péče opotřebné tím, jak stárne společnost často, to budou naši rodiče, prarodiče, někdo, kdo je nějaký způjem hedykepovaný.

To je náhradní doby pro důchodový věk, to znamená, že nepracujete v nějaké klasické práci, ale staráte se.

Tak to bude za počítáno, jako kdybyste měl průměrnou mzdu.

To je poměrně velká změna, a jsem rád, že nějakým způjem to je do toho začleněno navrhovalo to už mnoho důchodových komisí.

A těch dalších věcí, které podle mě dou dobrým sněrem je tam ještě více.

Abych vypichl jednu věc, tak to je zachování výchovného.

To je ta pětistovka, nově zavedená pro maminky typicky

za každé vychované dítě, když je to dvě děti, je to tisícovka.

Ten argument, že tím se pomáhá nízkopřímovým důchodky,

ním je falešný, protože za 20 miliard se pomáhá

i těm, kterým mají slušný důchod.

Tak jak se to dá řešit jinak?
Jednoduché řešení je se právě
podívat na to, čemu říká minister
garantovaný důchod, to znamená
a ten strop navýšit trošinku více.
Tím pádem konečně vyřešíme
ty nedůstojené důchody,
někde okolo deseti tisíce, kterých se nedá vyžít,
protože ten strop prostě bude výše.
Tím se pomůže tím nízkopřímovým,
ale nemusíte doplácet
pětistovku tisícovku
k těm vysokopřímovým důchodům
a samozřejmě množí
odcové, není dědečkové,
se můžou ptát, aha, tak já jsem se vůbec
o to dítě nestaral.
Je to konečně férový
způsob, jak
dojít k nějaké spravedlnosti
mezi osobočeho zaměstnanci,
a nebo je to zase dnutí vlády
na drobné žimnostníky.
No, já ocenuju
tu odvahu, že se do toho pustili.
Prostě dlouhodobě víme,
že s tím, jaké poměrně
nízké odvody odvádí osobočeho,
tak z toho nikdy žádný hezký důchod
nebude.
Na druhou stranu mohli investovat sami,
které je tu studii, která dojde k tomu,
že to bude fungovat. Ten stát
má nějakou sociální povinnost
a jedna z těch sociálních povinností
je, pokud garantuje nějaký minimální
důchod, tak také na něj vybrat,
protože pak tě lidé jsou černí pasažeri.
A v tomto skutečně
nějaký posun
v tom odvodu osobočeho
směrem nahoru je podle mě správný.
Je stlí má být 25 %
na těch 40 % vyměřovací

a zakladuje otázka.

Je to tak.

Zase si myslím, že je to něco úplně jiného
proti úplně nejším,
kterým se opravdu na jednu ten odvod
zvyhne z nějaký 2,5 tisíců
na 4,5 tisíce.

To není málo.

Ale proti, kteří opravdu
hodně žijí z toho švart systému
a vydělávají hezké peníze,
tak tam vůbec nevidím žádný problém
a to zblíživání
odvodu osobočeho a zaměstnancu
je, myslím, trend, kterému se nemůžu vyhnout.

Tisíců rozhodně nemyslím,
že by osoboče měli mít stejnou
daněvou a odvodovou zátěž,
jako zaměstnancit.

Co to bylo za čtvrtek?

Petr Fiala říkal, nečekáme slova chvály,
nečekáme masivní pochopení.

Já jsem šťastný,

že po dvou letech
politického marketingu bez obsahu
konečně tady máme na stole
nějaký materiál, který určitě
podle mě není ani splovinový hotový,
všechno se to bude dodělávat v parlamentě
uplnějný na konec.

Ale zaplať pámbu...

Zaplať pámbu, že
po tom zešílení v té
sněmovní kampani 2021
se v roce 2023
zase vrátíme k nějaké
realistické, realné debatě
na konci, které doufám
budou zase vlastně
ty schodky, na které Česko bylo
zvyklé ty rekávy předtím,
co znamená jednotky miliard, desítky miliard.
Já bych samřejmě byli šťastný,
a nuliv těch horších letech, ale tak

jsem realista.
Tak moc díky
za analízu, za komentář.
Děkuji za pozvání.
Tohle už je všechno z Vinohradské
12 z pravodajského podkástu
Českého rozhlasu.
Dnes s Davidem Klymešem
ekonomickým a politickým analytikem
probrali jsme spolu
vládní ekonomické zemětřesení.
Vinohradská 12
se přihlásí znovu o víkend.
Přineseme převzatý rozhovor
o umělé inteligenci
s izrálským historikem a filozofem
bezcelarovým autorem
Juvaem Noachem Hararim.
Naslišenou vneděli.